

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»
(назва магістерської програми)

на тему: «Монетарна політика в умовах розвитку цифрових валют»
(назва теми)

Виконавець:

студент Кредитно-економічного
факультету
Городинський Дмитро Ігорович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Жердецька Л.В. _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Економічні відносини в Україні зараз знаходяться на посткризовому етапі свого розвитку, тому дослідження грошово-кредитної політики та її впливу на подолання структурних дисбалансів економіки має велике значення для суспільства. Зважаючи на ту ситуацію, яка склалася сьогодні в країні: девальвація гривні, збільшення дефіциту бюджету, зменшення золотовалютних резервів, особливої актуальності набувають питання, що стосуються ефективної грошово-кредитної політики та її регулювання.

Розвиток фінансового ринку в останні роки все більше починає бути залежним від появи новітніх інноваційних проектів у сфері платежів, тому дослідження основних засад розвитку монетарної політики набуває своєї актуальності через необхідність пошуку пріоритетних інструментів монетарного регулювання, а також визначення правового статусу електронних грошей, проведення аналізу тенденцій розвитку електронних грошей у світі та вирішення регуляторних питань, пов'язаних з емісією та обігом електронних грошей.

Мета дослідження. Головною метою цієї роботи є розробка рекомендацій щодо вдосконалення основних засад монетарної політики України, проблем та можливостей їх вирішення, а також виявлення особливостей її функціонування у сучасних умовах під впливом розвитку цифрових валют.

Завдання дослідження:

- описати теоретичні основи поняття «цифрова валюта» та законодавче регулювання цифрових валют в Україні та світі;
- дослідити вплив цифрових валют на розвиток банківської діяльності;
- проаналізувати основні засади монетарної політики в Україні та оцінити дієвість трансмісійних каналів;
- запропонувати як саме можуть використовуватися цифрові валюти банками України та визначити напрями вдосконалення монетарної політики.

Об'єкт дослідження є процеси формування та розвитку монетарної політики в умовах розвитку цифрових валют.

Предмет дослідження є трансмісійні канали монетарної політики та потенційний вплив цифрових валют на їхню дієвість.

Методи дослідження: теоретичне узагальнення, порівняння та систематизація.

Інформаційна база дослідження: дані офіційного сайту Національного банку України, Міністерства фінансів України, міжнародних фінансових інституцій, монографії та наукові статті вітчизняних та закордонних вчених, Інтернет-джерела по темі дипломної роботи.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (60 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади формування монетарної політики та розвитку цифрових валют**» розглянуті наукові основи формування монетарної політики та представлена систематизація визначень «грошово-кредитної політики», що представлена у вітчизняній фаховій літературі. За результатами систематизації можемо дійти висновку, що загалом слід виділити два принципових погляди на монетарну політику – широкий та вузький. Доцільно приділена увага гострим дискусіям економічних шкіл. Зокрема, розглядається головне протиріччя між кейсіанською теорією та монетаристським підходом. У результаті вище вказаних дискусій у світовій економічній теорії та практиці набули широкого визнання монетарний фактор розвитку економіки та активне застосування монетарних заходів в економічній політиці.

Також розглянуті теоретичні засади розвитку фінансових технологій, наведені визначення поняття «фінансові технології» та їх відмінності між різними джерелами. В даному розділі наглядно демонструється як цифрові технології впливають на діяльність банківської сфери та монетарної політики в цілому. При злитті реального та віртуального світів утворюється новий гібридний світ, в якому будуть працювати інші закони і правила, відмінні від звичних нам сьогодні. Ініціатива створення цифрової валюти центрального банку буде являти собою досить природну прогресію в світлі поточних тенденцій в грошових операціях. Широке використання ЦВЦБ і старіння паперової валюти були б корисні в попередженні податкових ухилень стосовно податків, відмивання грошей та інших незаконних видів діяльності. Ця вигода значна для країн з розвинутою економікою, але, ймовірно, буде ще більш доречною для країн, що розвиваються, де значна частина економічної діяльності проводиться з використанням готівкових коштів і, отже, частота ухилення від сплати податків дуже висока. Справді, в світлі таких міркувань багато центральних банків оперативного просуваються при розгляді питання про прийняття ЦВЦБ.

У другому розділі **«Оцінка монетарної політики в Україні та регулювання цифрових валют центральними банками світу»** проаналізовано основні засади монетарної політики в Україні, оцінені трансмісійні канали монетарної політики в Україні та проведений порівняльний аналіз світової практики державного регулювання цифрових валют. Дослідження монетарної політики України, показало, що вона проходила декілька етапів свого еволюційного розвитку. Введення в обіг гривні як національної валюти відкладалося для боротьби з гіперінфляцією та проведення більш жорсткої грошово-кредитної політики. Загалом, до 2014 року монетарна політика України була направлена на боротьбу з інфляцією, використанням фіксованого обмінного курсу, однак це породжувало все більші дисбаланси в економіці. З 2015 року запроваджене інфляційне

таргетування, яке і слугує зараз основним параметром забезпечення цінової стабільності.

Аналіз трансмісійних механізмів продемонстрував наявність лагів в економіці. Кожен з трансмісійних каналів дуже повільно реагує на впровадження нових інструментів грошово-кредитної політики. Це означає гальмування процесу реалізації поставлених цілей економічної політики. В загальному висновку це свідчить про суттєву деформацію економічної системи країни.

Вплив на монетарну політику зі сторони віртуальних валют також очевидний. Все дедалі частіше країни світу стикаються з проблемою правової невизначеності щодо їх застосування. Є необхідним забезпечення прозорості фінансових потоків, які здійснюються за допомогою віртуальних валют, та недопущення реалізації незаконних дій. Результати досліджень, щодо правового статусу цифрових валют в країнах Європи, показали що європейський ринок цифрових валют ще досить новий, в порівнянні з країнами Азії та Америки. Однак і ті і інші прийшли до висновку, що потрібно запроваджувати такі норми та закони, які не перешкоджали би розвитку новітніх платіжних технологій, а також впроваджувати моніторинг даного процесу.

У третьому розділі **«Шляхи вдосконалення монетарної політики та визначення правового статусу цифрових валют в Україні»** запропоновані та обґрунтовані напрями вдосконалення монетарної політики в Україні та визначені виклики та перспективи використання цифрових валют в Україні.

Побудова майбутньої стратегії грошово-кредитної політики України повинна базуватися на адекватній оцінці стану економіки, її об'єктивних тенденцій, ступенях розвитку банківської системи, фондового ринку, інституційного забезпечення монетарної політики, розвиненості її інструментів, характеру взаємозв'язків макроекономічних і монетарних параметрів тощо. Слід також враховувати чинне законодавство і не намагатися його змінити лише з метою ефективного запровадження стратегії,

оскільки практика свідчить, що в умовах України законодавчі зміни – це дуже складний, занадто політизований, довготривалий процес, наслідки якого можуть суттєво відрізнятись від початкових намірів. Національний банк України має концентрувати зусилля на створенні спільно з Урядом макроекономічних, фінансових та інституційних умов для переходу до монетарного режиму, що ґрунтується на цінній стабільності.

У розділі також розглянуто проблеми правової та регулятивної бази, здатної обмежити неправомірне використання нових систем електронних платежів. На основі класифікаційного поділу недоліків пропонується комплекс заходів для вирішення проблем електронних грошей і досягнення масової поширеності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. ЦВЦБ може служити практично безцінним засобом обміну, безпечного зберігання цінності і стабільної одиниці обліку. Однак одне важливе питання полягає в тому, чи повинні центральні банки оперативного просуватися при розгляді питання про її прийняття. Зокрема, може здатися розумним відкласти такий розгляд, спостерігаючи за змінами в приватних платежах і досвіді ранніх користувачів ЦВЦБ, навіть якщо таке відстрочення передбачає упущені вигоди.

2. Одним з чинників впливу на монетарну політику останнім часом виступає законодавча невизначеність стосовно цифрових валют. І хоча сфера обігу цифрових валют та рівень розвитку ІТ-технологій в Україні зараз на високому рівні, правовий статус значно гальмує їх подальший розвиток. Запровадження правильної законодавчої бази розкриє можливості для розширеного ринку електронних грошей, спроможності діяльності нових електронних платіжних систем та орієнтованих на споживачів технологій.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр

Городинський Дмитро Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

Монетарна політика в умовах розвитку цифрових валют

(назва кваліфікаційної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота складається з 3-ох розділів.

У роботі визначено наукові основи формування монетарної політики. Охарактеризовані фактори появи фінансових технологій. Проаналізована практика застосування цифрових валют банками України та світу та їх вплив на розвиток монетарної політики. Проаналізовані трансмісійні канали монетарної політики України та надані результати їх моделювання. Охарактеризовано державне регулювання цифрових валют країнами світу та можливості використання цифрових валют в Україні. Обґрунтовані напрями вдосконалення монетарної політики України та зроблені відповідні висновки.

Ключові слова: монетарна політика, фінансова технологія, цифрова валюта, центральний банк, державне регулювання, інфляція.

Дипломна робота містить 87 сторінки, 11 таблиць, 8 рисунків, список літератури з 60 найменувань.

ABSTRACT

qualifying work for obtaining an educational master's degree

Dmytro Horodynskiy

(Full Name)

Monetary policy in the development of digital currencies

(Title of qualifying work)

Odessa National Economic University

Odessa 2018

The qualifying work consists of 3 sections.

In the thesis the scientific basis for the formation of monetary policy have been identified. The FinTech factors have been characterized. Modern practice of the use of digital currencies by banks in Ukraine and the world and their influence on the development of monetary policy is analyzed. Transmission channels of monetary policy of Ukraine are analyzed and results of their modeling are given. The regulation state of digital currencies by countries of the world and possibilities of using digital currencies in Ukraine are described. The directions of improvement of the monetary policy of Ukraine are grounded and conclusions are made.

Key words: monetary policy, financial technology, digital currency, central bank, state regulation, inflation.

Thesis contains 87 pages, 11 tables, 8 figures, a list of literature of 60 titles.